

Маркази миллии қонунгузори назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Национальный центр законодательства
при Президенте Республики Таджикистан

Қонунгузорӣ

Законодательство

№ 1 (25), 2017

январь – март

Маҷаллаи «Қонунгузорӣ» дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шудааст. Маҷалла ба Базаи маълумотҳои таҳлили – Шохиси илмии тақризишавандаи Россия ворид карда шудааст.

ISSN 2410-2903.

Наширияи мазкур дар ҳамкориҳои муштарак бо Барномаи «Мусоидат ба давлатдорӣ ҳуқуқӣ дар кишварҳои Осиёи Марказӣ»-и GIZ (Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ) нашр мешавад.

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH (Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ) барномаи мазкурро бо супориши Вазорати федералии ҳамкорӣ ва рушди Олмон (BMZ) иҷро менамояд.

Хулосаю ақидаҳо ва шарҳу тафсири дар наширияи мазкур зикргардида мавқеи муаллифон буда, бе ягон шарт мавқеи GIZ ё BMZ-ро инъикос наменамоянд.

Шумораи маҳдуди маҷалла ба фурӯши чакана бароварда мешавад.

* * *

Журнал «Законодательство» зарегистрирован в Министерстве культуры Республики Таджикистан. Журнал включен в Аналитическую базу данных – Российский индекс научного цитирования (РИНЦ).

ISSN 2410-2903.

Данное издание публикуется совместно с Программой GIZ «Содействие правовой государственности в странах Центральной Азии».

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH (Германское общество по международному сотрудничеству) осуществляет эту программу по заказу Федерального министерства экономического сотрудничества и развития Германии (BMZ).

Приводимые в настоящем издании данные, заключения, мнения и интерпретации являются позицией авторов и никак не могут рассматриваться как отражающие позицию GIZ или BMZ.

В розничную продажу журнал поступает в ограниченном количестве.

Сармухаррир
Главный редактор

Рахимзода Махмад Забир – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор, Арбоби илм ва техникаи Тоҷикистон
доктор юридических наук, профессор, Заслуженный деятель науки и техники Таджикистана

Хайати таҳририя

Редакционная коллегия

Алимов С.Ю.,
доктор илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент
доктор юридических наук, доцент
Баҳриддинзода С.Э.,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент
(муовини сармухаррир)
кандидат юридических наук, доцент
(заместитель главного редактора)
Саидзода И.Х.,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ
кандидат юридических наук
Бобочонзода Исрофил Хусейн,
доктор илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент
доктор юридических наук, доцент
Букалорова Л.А.,
доктор илмҳои ҳуқуқшиносӣ
доктор юридических наук
Зоиров Қ.М.,
доктор илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор
доктор юридических наук, профессор
Меликов У.А.,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ
кандидат юридических наук
Муртазокулов Қ.С.,
доктор илмҳои ҳуқуқшиносӣ
доктор юридических наук
Попондопуло В.Ф.,
доктор илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор,
Арбоби шоистаи илми ҶР
доктор юридических наук, профессор
Заслуженный деятель науки РФ
Ғафуров А.Д.,
доктор илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент
доктор юридических наук, доцент

Мухаррирон: Шодиев Х.А.

Редакторы: Таиров С.С.

Шӯрои машваратӣ

Редакционный совет

Раҳмон Озода Эмомалӣ,
Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти ҶТ
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ
Руководитель Исполнительного аппарата
Президента РТ, кандидат юридических наук
Ватанзода Маҳмадалӣ Маҳмадулло,
Ёрдамчии Президенти ҶТ оид ба масъалаҳои ҳуқуқӣ-намо-
яндаи комилҳуқуқи Президенти ҶТ дар Маҷлиси Олии ҶТ
Помощник Президента РТ по правовой политике-полно-
мочный представитель Президента РТ в Маджлиси Оли РТ
Раҳмон Юсуф Аҳмадзод,
Прокурори генералии ҶТ
Генеральный прокурор РТ
Маҳмудзода М.А.,
Раиси Суди конституционии ҶТ
профессор, академики АИ ҶТ
Председатель Конституционного суда РТ
профессор, академик АН РТ
Шермуҳаммад Шоҳиён,
Раиси Суди Олии ҶТ
Председатель Верховного суда РТ
Қаландарзода М.С.,
Раиси Суди Олии иқтисодии ҶТ
Председатель Высшего экономического суда РТ
Ализода З.,
Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар ҶТ
доктор илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент
Уполномоченный по правам человека в РТ
доктор юридических наук, доцент
Саидвализода Б.С.,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ
кандидат юридических наук
Худоёрзода Б.Т.,
Раиси комиссияи марказии интиҳобот ва райёпурсии ҶТ
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент
Председатель Центральной комиссии по выборам и рефе-
рендумам РТ
кандидат юридических наук, доцент

Ҷонибдори густариши гуногунандешӣ будани маҷалла маъноӣ ҳамакидаи муаллифони будани хайати таҳририяро ифода намекунад. Масъулият барои интиҳоб ва дақиқии далелҳо, иқтибосҳо ва маълумотҳо бар души муаллифони аст. Ба дастнависҳое, ки барои нашр пешниҳод мегарданд, тақриз дода намешаванд ва баргардонида намешаванд. Ҳангоми истифодаи маводи маҷалла истинод ба сарчашма ҳатмист.

Точки зрения редакционной коллегии и авторов не всегда совпадают. Ответственность за подбор, точность фактов, цитат и данных несут авторы опубликованных материалов.

Рукописи, предоставляемые для опубликования, не рецензируются и не возвращаются.

При использовании материалов настоящего издания ссылка на источник обязательна.

**НАЗАРИЯ ВА ТАЪРИХИ ДАВЛАТ ВА ҲУҚУҚ; ТАЪРИХИ ТАЪЛИМОТ
ОИД БА ҲУҚУҚ ВА ДАВЛАТ (ИХТИСОС: 12.00.01)
ТЕОРИЯ И ИСТОРИЯ ГОСУДАРСТВА И ПРАВА; ИСТОРИЯ УЧЕНИЙ О ПРАВЕ
И ГОСУДАРСТВЕ (СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 12.00.01)**

<i>Абдуджалилов А.</i> Технологическая парадигма интернета: вопросы теории	5
<i>Ходжибаева Н.</i> Юридическая техника и её место в правоприменительной деятельности государственных органов	10
<i>Шарифзода Азиза К.</i> вопросу о формировании правового статуса ребенка в досоветском Таджикистане	15

**ҲУҚУҚИ КОНСТИТУТСИОНӢ; МУРОФИАИ СУДИИ КОНСТИТУТСИОНӢ;
ҲУҚУҚИ МУНИСИПАЛӢ (ИХТИСОС: 12.00.02)
КОНСТИТУЦИОННОЕ ПРАВО; КОНСТИТУЦИОННЫЙ СУДЕБНЫЙ ПРОЦЕСС;
МУНИЦИПАЛЬНОЕ ПРАВО (СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 12.00.02)**

<i>Кодавбович С.В.</i> Конституционные основы защиты прав и свобод человека и гражданина в Великобритании и США	19
--	----

**ҲУҚУҚИ ГРАЖДАНӢ; ҲУҚУҚИ СОҲИБКОРӢ; ҲУҚУҚИ ОИЛА; ҲУҚУҚИ
БАЙНАЛХАЛҚИИ ХУСУСӢ (ИХТИСОС: 12.00.03)
ГРАЖДАНСКОЕ ПРАВО; ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЕ ПРАВО; СЕМЕЙНОЕ
ПРАВО; МЕЖДУНАРОДНОЕ ЧАСТНОЕ ПРАВО (СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 12.00.03)**

<i>Раҳимзода М.З.</i> Проблемаҳои танзими ҳуқуқи фаъолияти ташкилотҳои қарзӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	25
<i>Соҳибназарзода М.</i> Доир ба масоили танзими давлатӣ-ҳуқуқи фаъолияти иқтисоди хориҷӣ	33
<i>Табаров Н.А.</i> Объекты патентного права в договоре коммерческой концессии	40

**ҲУҚУҚИ МЕҲНАТ; ҲУҚУҚИ ЗАХИРАҶОИ ТАЪМИНОТИ ИҶТИМОӢ
(ИХТИСОС: 12.00.05)
ТРУДОВОЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦИАЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ
(СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 12.00.05)**

<i>Нуров Ҳ.П.</i> Қонунгузори муҳоҷират: рушд ва проблемаҳо	45
---	----

**ҲУҚУҚИ ҚИНОЯТӢ ВА КРИМИНАЛОГИЯ; ҲУҚУҚИ ИҶРОИ ҚАЗОИ ҚИНОЯТӢ
(ИХТИСОС: 12.00.08);
МУРОФИАИ ҚИНОӢ (ИХТИСОС: 12.00.09)
УГОЛОВНОЕ ПРАВО И КРИМИНОЛОГИЯ; УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНОЕ
ПРАВО (СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 12.00.08);
УГОЛОВНЫЙ ПРОЦЕСС (СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 12.00.09)**

<i>Абдуллозода А.Р.</i> Роль устава уголовного судопроизводства в становлении и развитии уголовно-процессуального законодательства Республики Таджикистан	49
<i>Садирзода Р.С.</i> Баъзе масъалаҳои ҷавобгарии ноболиғон тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	53

**ҲУҚУҚИ БАЙНАЛХАЛҚӢ; ҲУҚУҚИ АВРУПОӢ (ИХТИСОС: 12.00.10)
МЕЖДУНАРОДНОЕ ПРАВО; ЕВРОПЕЙСКОЕ ПРАВО
(СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 12.00.10)**

<i>Раҷабов С.А.</i> Механизмҳои имплементатсияи Даҳсолаи байналмилалӣ амал «Об барои рушди устувор, солҳои 2018-2028»	60
<i>Солихов М.А.</i> К вопросу о принятии новых правовых актов в области водного законодательства	64

Чабборов Ф.Н. Нақши меъёрҳои ҳуқуқӣ байналмилалӣ дар рушди қонунгузори соҳаи об дар Ҷумҳурии Тоҷикистон 68

**ҲУҚУҚИ МАЪМУРӢ; МУРОФИАИ МАЪМУРӢ (ИХТИСОС: 12.00.14)
АДМИНИСТРАТИВНОЕ ПРАВО; АДМИНИСТРАТИВНЫЙ ПРОЦЕСС
(СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 12.00.14)**

Виктор Кесслер. Усмотрение в законодательстве Республики Таджикистан 73

**ГУНОГУН
РАЗНОЕ**

Азизов И.М., Шеров Ш.З. Таҳлили муқоисавӣ-ҳуқуқии қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои бози давлатӣ бо қонунгузори давлатҳои аъзои ИДМ 78

Раҳимзода М.З. Фарҳанги русӣ ба тоҷикии истилоҳоти ҳуқуқ (Русско-таджикский словарь юридических терминов) 85

Тафсири Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бози давлатӣ» 98

**ТАҶРИБАИ СУДӢ
СУДЕБНАЯ ПРАКТИКА**

Қарори Суди конститусионӣ ҶТ «Дар хусуси муайян намудани мувофиқати сарҳатҳои банди 2.4, банди 4.1 ва банди 4.4-и Оинномаи Қорхонаи воҳиди давлатии «Нақлиёти автомобилӣ ва хизматрасонии логистикӣ» ба моддаи 12 Конститутсияи ҶТ» (бо забонҳои тоҷикӣ ва русӣ)..... 128

**ИТТИЛОҶ
СООБЩЕНИЯ**

Маҳмадшоев Ф.А. Ҳамкорӣҳои Маркази миллии қонунгузори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Ҷамъияти олмонӣ ҳамкорӣҳои техникӣ GIZ Олмон 146

Ҳисобот дар бораи натиҷаи фаъолияти Маркази миллии қонунгузори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2016 ва вазифаҳо барои соли 2017 148